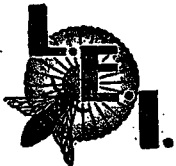

L
20

De netmelwaarde balans voor 1948/49.

door J. A. W. van Heerden

20

L 20-

102

10-22

Voor intern gebruik.

DE ZETMEELWAARDE BALANS VOOR 1948/'49

Deze opstelling sluit aan op de vooroorlogse zetmeelwaarde balans (1936/'39) volgens de nota dd. 28 April 1949.

Opgemerkt zij dat visconsumptie buiten beschouwing is gelaten. Deze is thans wat hoger dan vóór de oorlog,

Ook zij er op gewezen dat onder "overig verbruik" het zaaizaad en pootgoed is begrepen. Daar de betrokken kwanta blijvend aan de consumptie zijn onttrokken ware het beter geweest, deze ook buiten beschouwing te laten bij de vergelijking van het verbruik in de veevoedersector met het overig verbruik.

Dit is echter niet geschied om aansluiting met de opstelling over de vooroorlogse jaren te behouden.

Ook zijn "verliezen" ten laste van "overig gebruik" gebracht. Bij aardappelen zijn zij evenwel geheel buiten de opstelling gehouden. De ruwvoederproductie kan slechts een zeer grove schatting zijn. Niettemin maakt deze post 2/3 van de binnenlandse productie en ruim de helft van het totale verbruik uit. De opstelling heeft dus een globaal karakter. Zij beoogt een indruk van de verhouding tussen binnenlandse productie en import te geven.

Voor de omrekening van de verschillende artikelen op zetmeelwaarde werden de cijfers uit bijlage I van genoemde nota gebruikt.

In bijlage II wordt het zetmeelwaarde-aequivalent van geëxporteerde dierlijke producten 1949 becijferd ¹⁾. Levend geëxporteerde dieren werden hierbij op slachtgewicht herleid.

Eieren worden thans in de uitvoer statistiek in 1000 stuks vermeld. Wanneer 150 eieren corresponderen met 39 kg z.m.w. (zie bijlage I van nota dd. 28 April 1949) komen 1000 eieren overeen met 260 kg z.m.w.

Men concludeert dat het zetmeelwaarde-aequivalent van de geëxporteerde dierlijke producten aanmerkelijk lager is dan voor de oorlog het geval was. In zetmeelwaarde-aequivalent werd slechts 2/3 van het vooroorlogse kwantum geëxporteerd.

De vlees-import is thans 20.000 ton hoger. De export van bacon bedraagt met 12.000 ton slechts 37% van de vooroorlogse. De boter-export is gelijk. De kaas-export is thans 20.000 ton groter. De eier-export bedraagt nog niet 50% van de vooroorlogse.

1) Bron: In- en uitvoerstatistiek C.B.S., kalenderjaar 1949.

62/1250

In bijlage III² wordt de zetmeelwaarde-balans gegeven. 1)
 Hierin is tevens vermeld welk gedeelte van de voortgebracht primaire
 producten voor veevoeder zijn bestemd.
 Onder "overig verbruik" is begrepen menselijke consumptie, industriële
 verwerking, zaai- en pootgoed en verliezen.

De binnenlandse graanproductie blijkt in 1948 nog beneden de voor-
 oorlogse te hebben gelegen terwijl de graan-import nog geen 2/3 van de
 vooroorlogse bedroeg. Het "overig verbruik" ligt nagenoeg op vooroorlogs
 peil. De mindere graanimport kwam geheel ten laste van de veestapel
 welke aan granen slechts ruim de helft van het vooroorlogse kwantum
 ontving.

Aan veekoeken kwam nog niet de helft van het vooroorlogse kwantum
 beschikbaar.

De aardappelproductie is ongeveer het dubbele van voor de oorlog
 (1948 had een grote aardappeloogst). Bovendien zijn bij de vooroorlogse
 opstelling de vroege aardappelen (in 1948 180.000 ton) buiten beschou-
 wing gelaten. Ter vermindering van dubbelposten werden de fabrieks-
 aardappelen uit de aardappelopbrengst gelicht. Het uit deze fabrieks-
 aardappelen verkregen aardappelmeel is op een afzonderlijke regel ver-
 antwoord.

Vetten (in olie - resp. vet-aequivalent, boekjaar 1949).

<u>Binnenlandse productie:</u>	<u>in 1000 tons</u>
Productie uit binnenlandse zaden	24,4
Traan van Willem Barentz, incl. visolie	<u>19,7</u>
Totaal	44,1
 <u>Importsaldo</u>	
Olie uit geïmporteerde zaden	154,2
Als oliën en vetten geïmporteerd	<u>127,1</u>
	281,3
<u>Export</u>	<u>78,2</u>
Saldo	203,1

Volgens deze cijfers was er 100.000 ton aan plantaardige vet-
 ten meer beschikbaar dan gemiddeld voor de oorlog, nl. 247.000 ton
 in plaats van 147.000 ton over 1936/'39. De juistheid van dit cijfer
 wordt betwijfeld. Wel constateert men een toegenomen vetverbruik per
 hoofd, een toename van de bevolking en een toename van gebruik van
 plantaardige vetten om het mindere boterverbruik van ongeveer 12.000
 ton boter op te vangen. Het verbruik voor technische doeleinden is
 niet toegenomen.

Mogelijk wordt het verschil door voorraadvverschillen veroorzaakt.

1) De gegevens van akkerbouwproducten, incl. suiker, zijn afkomstig van
 het Hoofdbedrijfschap voor Akkerbouwproducten. Zij hebben betrekking
 op het oogstjaar September 1948/September 1949.
 De cijfers voor vetten zijn verkregen van het Bedrijfschap voor
 Margarine, Vetten en Oliën. Zij gelden voor het kalenderjaar 1949.
 De ruwvoederproductie-cijfers berusten op eigen schattingen.

Het suikerverbruik is thans 50% hoger dan voor de oorlog het geval was. Bij stro is thans een 400.000 ton voor strooisel, dat in de mest terecht komt, buiten beschouwing gelaten.

De voederbietenproductie is per ha op dezelfde hoeveelheid geschat. De voederwaarde van het suikerbietenblad is verlaagd. (met verliezen en ondergeploegde oppervlakte is rekening gehouden).

De voederwaarde van stoppelgewassen en groenvoedergewassen zijn globale schattingen.

Van doorslaggevende betekenis is de voederproductie van het grasland. Deze is thans 100 kg z.m.w. per ha hoger gesteld dan vóór de oorlog in verband met de vooruitgang van de weide-techniek.

In bijlage IV [⊗] wordt een overzicht van het krachtvoederverbruik over 1948/'49 gegeven.

In totaal blijkt dit ruim 1,6 miljoen te zijn, waarvan ruim 50% uit import. Het vooroorlogse verbruik was 2,9 miljoen waarvan 70% uit export.

Uit de opstelling van Bijlage III [⊗] wordt de volgende samenvatting gegeven:

in 1000 ton zetmeelwaarde.

	Binnen-landse productie	Import-saldo	Export-saldo	Verbruik	Hiervan voor veevoeder	Overig verbruik
Granen, krachtvoerders, enz.	915	1116	-	2031	1077	954
Aardappelen, aardappelmeel	956	-	226	730	324	406
Vetten en suiker	323	570	-	894	-	894
Ruwvoerders	4432	-	21	4411	4334	77
Totaal	6626	1440	-	8066	5735	2331
Zetmeelwaarde aequivalent voor geëxporteerde dierlijke producten	-	-	683	683	683	-
Saldo	6626	757	-	7383	5052	2331

De cijfers onder "saldo" vermeld geven het vooroorlogse jaarlijkse zetmeelwaardeverbruik aan, indien geen export van dierlijke producten zou hebben plaatsgevonden en dientengevolge geen overeenkomstige hoeveelheid krachtvoeder was geïmporteerd. De overeenkomstige vooroorlogse cijfers uit de nota dd. April 1949 zijn:

	Binnen- landse produc- tie	Import- saldo	Export- saldo	Verbruik	Hiervan voor veevoeder	Overig verbruik
Totaal voorraad- verloop aan z.m.w.	6103	2018	-	8121	6376	1745
Zetmeelwaarde- aequivalent voor geëxporteerde dier- lijke producten	-	-	1049	1049	1049	-
Saldo	6103	969	-	7072	5327	1745

Men constateert bij vergelijking van deze cijfers een toename van de binnenlandse zetmeelwaarde-productie. De veestapel is echter kleiner. Enerzijds is het gevolg hiervan dat minder krachtvoeder wordt geïmporteerd, anderzijds resteert een groter kwantum aan plantaardige voedingsmiddelen voor menselijke consumptie.

Het valt op, dat het "overig verbruik" sterk is toegenomen nl. met ongeveer 1/3. Dit wordt veroorzaakt door een groter verbruik van vet, suiker en aardappelen. Het verschil lijkt evenwel te groot. (Er is reeds op gewezen dat het vetverbruik te hoog voorkomt).

De tendenz in de cijfers lijkt aanvaardbaar, doch de kwantitatieve verschillen moeten, gezien het globale karakter der becijferingen, met de nodige reserve worden beschouwd.

Geconcludeerd wordt uit de gegeven becijferingen dat het huidige verbruik van ruim 8000.000 ton zetmeelwaarde voor $\pm 18\%$ door importen wordt gedekt. Voor de oorlog was dit voor $\pm 25\%$ het geval.

Indien geen export van dierlijke producten zou hebben plaats gehad, zou de zetmeelbehoefte nog voor 10% door import gedekt moeten worden. Voor de vooroorlogse omstandigheden werd dit percentage in dit geval op 13% berekend.

's-Gravenhage, 6 April 1950.

Samengesteld door
Ir J.A.W. van Heusden

ZETMEELWAARDE NODIG VOOR HET PRODUCEREN VAN GEËXPORTEERDE DIERLIJKE PRODUCTEN
(gedurende kalenderjaar 1949)

	Hoeveelheden 1000 ton		z.m.w. per kg	In zetmeelwaarde 1000 ton	
	Uitvoer saldo	Invoer saldo		Uitvoer saldo	Invoer saldo
Rundvlees	-	38,5			
Paardevlees	2,6	-			
Schapenvlees	3,1	-			
	Saldo	32,8	7,0	-	230
Varkensvlees	12,0	-	3,25	39	-
Boter	53,4	-	8,0	427	-
Volvette kaas	42,2	-	3,35	141	-
Kaas 40+	19,8	-	2,83	56	-
Volle condens	105,8	-	0,96	101	-
Magere condens	9,9	-	0,22	2	-
Melkpoeder	7,0	-	3,3	23	-
Magere melkpoeder	5,7	-	0,86	5	-
Eieren (in millioenen stuks)	459 1)	-	260 2)	119	-
	Totaal			913	230
	Saldo			683	

1) 26.400 ton netto gewicht of ± 32000 ton bruto

2) Kg zetmeelwaarde per 1000 eieren

KRACHTVOEDERVERBRUIK 1948/49

gesplitst over binnenlandse productie en import.

	Verbruikt voor veevoeder 1000 ton			zet- meel- waarde	Verbruikt aan zetmeelwaarde, 1000ton		
	Totaal	Uit bin- nenland- se prod.	Uit import		Totaal	Uit bin- nenland- se prod.	Uit import
GRANEN							
Tarwe	20	20	-	71,0	14	14	-
Rogge	173	173	-	71,2	123	123	-
Gerst	206	118	88	70,5	145	83	62
Haver	327	296	31	60,2	197	178	19
Mais	235	14	221	80,7	190	12	178
Subtotaal	961	621	340		669	410	259
VEEKOEKEN	276	20	256	74,0	204	15	189
OVERIGE ZADEN EN KRACHTVOEDERS							
Rijst	-	-	-	-			
Peulvruchten	9	9	-	69,0	6	6	-
Dierlijke eiwitten	43	10	33	67,0	29	7	22
Melasse	25	25	-	50,0	13	13	-
Pulp (gedroogd)	26	26	-	57,3	15	15	-
Diverse zaden	95	10	85	70,0	67	7	60
Graanafvallen	175	50	125	43,0	75	21	54
Subtotaal	373	136	243		205	69	136
TOTAAL GENERAAL	1616	771	839		1078	494	584